

Brussel, 18 oktober 2024
Persbericht

Congres ACV 2024 - Slotspeech Ann Vermorgen – voorzitter ACV

Laat redelijkheid regeren!

Beste vrienden, beste vriendinnen, Chères amies, chers amis,
Ik kijk naar deze zaal en ik ben fier. Fier op alle 1000 deelnemers aan dit congres. U hoort het goed: 1.000 congressisten. Militanten, medewerkers en buitenlandse collega's. Dit is het grootste ACV congres ooit. Nog nooit waren we met zoveel. Ik kan u verzekeren, dit is heel bijzonder. Ik ken heel weinig andere organisaties waar deze vorm van basisdemocratie gehanteerd wordt. Dat moeten we koesteren!

Spreken namens anderen, zo kennen we er veel. Maar echt stem geven aan mensen, dat gebeurt nog veel te weinig. Dat is wat we hier doen. Dat is wat jullie allemaal elke dag doen.

Stem geven aan wie werkt. Aan wie niet kan werken. Aan wie een leven lang gewerkt heeft.

Vrienden, ik was onlangs op bedrijfsbezoek in een touwslagerij. Niet bij iedereen bekend, het was ook voor mij een openbaring. En de baas stond er op dat de délégués me rondleidden. "Zij kunnen dat het best doen", zegde hij. "Want zij kennen het bedrijf, zij kennen iedereen op de werkvloer".

Dat vond ik een heel mooi bewijs van echt vakbondswerk. En voor dat vakbondswerk kregen jullie van jullie collega's op de werkvloer een expliciet mandaat. Want beste vriendinnen en vrienden, voor de 16de keer op rij is het ACV-CSC, dankzij de inspanningen van elk en ieder van jullie, alweer de grootste vakbond geworden in de sociale verkiezingen. En daar mogen jullie allemaal ontzettend trots op zijn.

'Een vakbond, dat is een vereniging van werkers die samen een koers uitstippelen. Die samen problemen detecteren. En die daar oplossingen voor bedenken en uitrollen. Voor grote én kleine vraagstukken. Als iemand bij ons komt aankloppen omdat hij problemen heeft, met een onterecht ontslag of met de plotse beperking van zijn tijdskrediet, dan gaan we daarmee aan de slag. En proberen we oplossingen te zoeken. Desnoods tot voor het Grondwettelijk Hof!

Dat vrienden, dat is de kern van onze zaak: betrokkenheid bij wat mensen bezighoudt en dat ten goede proberen te veranderen. Door krachten te bundelen. En zo veel kleine, radertjes in onze samenleving om te vormen tot een krachtige motor van verandering en rechtvaardigheid.

Maar dat doen we niet alleen hier, maar over heel de wereld. Syndicaal werk is mondiaal werk. Ik wil dan ook nog eens alle collega's van over heel de wereld, niet in het minst de voorzitters van het ITUC en het ETUC bedanken die hier vandaag aanwezig zijn. Collega's syndicalisten wereldwijd, dank voor jullie komst.

Want werknemers zijn pas sterk als ze zich verenigen. In de onderneming, in de sector, interprofessioneel, maar ook over de landsgrenzen heen. Als ACV staan we er op dat ons nationaal werk ook kadert in een internationale agenda. Act local and act global!

Maar vrienden en vriendinnen, niet alleen op vlak van kwantiteit scheerde dit congres hoge toppen. Wat me zo bijzonder fier maakt is al het werk dat dit congres heeft afgeleverd. Maanden geleden zijn we overal te lande met discussies in het kader van dit congres gestart. Voorstel na voorstel kreeg de inhoud van dit congres steeds meer en meer vorm en pasten de bouwblokken in elkaar. De voorbije dagen hebben we verder gediscussieerd over die inhoud. En zijn we tot heel wat interessante voorstellen gekomen.

Vanuit de werkgroepen hoor ik de uitdrukkelijke vraag naar lagere drempels voor vakbondsvertegenwoordiging in KMO's. De drempels voor het oprichten van een comité voor preventie en bescherming op het werk of een ondernemingsraad moeten naar beneden. Op deze manier krijgen werknemers meer inspraak. De deelnemers roepen ook op tot betere ondersteuning van langdurig zieke werknemers. Zij hebben meer steun nodig. Terugkeer naar het werk moet een recht zijn, geen plicht! Een vernieuwde cao 104 kan een sterk instrument daarvoor zijn.

Maar ik hoorde ook interessante suggesties die we nader moeten bekijken. Het gaat dan onder andere over meer tijd, over een beter evenwicht tussen werk en privéleven. Zoals het bekijken om lange reistijden voor woon-werkverkeer als werktijd te beschouwen. Of het voorstel om vakbondsafgevaardigden de mogelijkheid geven om alle vormen van onzekere contracten te weigeren, zoals in sommige gevallen bij uitzendkrachten het geval is bij overwerk.

Met deze voorstellen gaan we de komende maanden verder aan de slag. Wat een Congres, dat mag geen eindpunt zijn. Het is een beginpunt om ideeën uit te wisselen en af te wegen. Om de richting voor de komende jaren aan te geven. Nu moeten we de oriëntaties verder uitwerken, zodat het niet enkel bij woorden blijft. Ze kunnen omzetten in daden en standpunten. Naar acties. Naar tastbare verandering. Naar wegen op het beleid en met impact.

Beste vrienden, vriendinnen, dat dit congres zo een grote betrokkenheid heeft losgemaakt. Dat dit Congres tot goede en vernieuwende standpunten en voorstellen is gekomen. Dat is geen toeval. Het moet. Want de wereld die we voorbije dertig jaar hebben gekend, wordt de laatste jaren sterk door elkaar geschud, misschien nog sneller dan we op ons Transitiecongres van 2019 hadden durven denken. En dat zet aan het denken.

Op 18 maart 2020 ging ons land in lockdown. We zouden het haast vergeten, maar nog maar een paar jaar geleden was een samenkomst als dit congres onmogelijk.

De 1 meter maatregel, het 'blijf in uw kot' gebod, het ligt misschien alweer wat verder in ons geheugen. Maar ik ben er zeker van dat het ook blijvende en diepe sporen zal nalaten. Heel opvallende en concrete, zoals vele lege bureaus door het telewerk. Maar ook andere, weliswaar minder zichtbare evoluties. We zijn ons plots vragen gaan stellen over de rol van de overheid en publieke diensten. Plots werd duidelijk dat overheden en vooral publieke en collectieve diensten een enorm grote rol spelen in ons dagdagelijks leven. Hoe belangrijk het is dat onze kinderen écht naar school kunnen gaan. Hoe belangrijk een stevige gezondheidszorg en welzijnssector zijn. Hoe belangrijk het is dat er een vangnet is als honderdduizenden werkers van de ene dag op de andere dag niet meer kunnen gaan werken en dus geen inkomen uit dat werk hebben. Hoe belangrijk het is dat regeringen strategische keuzes maken, zodat we voor de levering van mondkapjes of computerchips niet langer een en al afhankelijk zijn van een verre producent in Azië. Het was een pijnlijk ontwaken uit de roes van totaal vrije, ongecorrigeerde markt.

Dat besef was nog niet goed ingedaald of we werden een tweede keer brutaal wakker geschud. Op 24 februari 2022 werd voor het eerst in de naoorlogse geschiedenis een land op het Europese continent binnengevallen door een buurland. Honderdduizenden mensen sloegen op de vlucht uit Oekraïne, ook naar hier. De E40 passeert hier in Brugge vrienden, maar loopt door tot Kiev, een luttele 1500 km verder. Onze Oekraïense vrienden hebben er gisteren over verteld. We will continue to stand with Ukrainian workers.

Met de uitbraak van de oorlog kwamen we terecht in een hoogenergetische sociaaleconomische storm. Energieprijzen en inflatie piekten tot eenzame hoogtes.

Ondertussen werd de wereld, maar ook Europa, geconfronteerd ~~werd~~ met steeds zichtbaardere en steeds rampzaliger gevolgen van de klimaatverandering. Bosbranden, extreme hitte, overstromingen,... In 2021, in het midden van de maand juli, wat normaal een onbezorgd genieten van een mooie zomer moet zijn, verloren in België en Duitsland 220 mensen hun leven door de waterbom. Duizenden mensen raakten na de overstromingen alles kwijt, hun huis en soms ook hun werk. Het verhaal van onze delegees van Kabelwerk Eupen is me altijd bijgebleven. Na de verwoestende vloed moesten ze zo snel mogelijk hun fabriek én hun huizen weer opbouwen

De bipolaire wereld werd plots een ingewikkeld kluwen. Nieuwe wereldspelers laten steeds meer en meer hun macht gelden, gedreven door de honger naar zeldzame grondstoffen en geopolitieke invloed. Dat zien we in Myanmar, in Congo, in Sudan. Maar ook in Gaza en Libanon. Een smeulende brandhaard is plots weer een open vuur. En in plaats van water wordt er steeds meer olie op gegooid. Met een enorm ongekend menselijk leed.

As ACV we express our deepest and heartfelt sympathy for our Palestinian colleagues and workers caught in this relentless conflict. We stand with you. Vrienden, vriendinnen, dit is geen les recente geschiedenis. Maar laat het duidelijk zijn: we staan op belangrijke historische kruispunten. En ik benadruk kruispunten. We staan niet voor één uitdaging. Er komt heel veel tegelijk op ons af. Op al deze kruispunten kan de wereld twee kanten uit. De weg van de chaos en van de afbraak. Of de weg van de redelijkheid en van sociale vooruitgang.

De routeplanner van het ACV is duidelijk: we gaan voor de redelijkheid en vóór sociale vooruitgang. Als medicijn tegen afbraak. Durven problemen aan te pakken, samen mèt, niet ten koste van elkaar.

Als ik het eerste bod van formateur De Wever las, dan was de redelijkheid ver te zoeken. En moet ik spreken van sociale afbraak in plaats van sociale vooruitgang. In plaats van de foute afslag bij het kruispunt, lijkt onze formateur zelfs helemaal van het padje af te zijn geraakt. De vijf partijen die vandaag aan tafel zitten, die Arizona-coalitie, de zullen uit een ander vaatje moeten tappen.

Nu de gemeenteraadsverkiezingen achter de rug zijn en politici hun verkiezingsmodus hopelijk eindelijk afzetten, kunnen ze terug aan de slag. We moeten vaststellen dat er veel werk is. Zie het resultaat in Ninove waar Vlaams Belang nu een absolute meerderheid heeft gehaald.

De uitslag van extreemrechts in Vlaanderen en op vele andere plaatsen in Europa, is een roep van velen om gehoord te worden. En waar we de haatzaaiers unaniem en onvoorwaardelijk moeten veroordelen, en dat zullen we als ACV blijven doen, mogen we niet blind zijn voor de vertwijfeling bij veel mensen. Hun vragen zijn niet zo verschillend als die van vele anderen.

In plaats van extreemrechts achterna te lopen, moeten onze politici tonen dat er betere antwoorden zijn. Vrienden, dat extreme partijen en populisme zo hoog scoren, dat heeft een reden. Veel mensen voelen zich aan de kant geschoven. Hun noden en wensen zijn weg bespaard en jarenlang genegeerd.

Het laatste wat nu mag gebeuren is de Europese begrotingsregels gebruiken om nog meer liberale natte dromen te realiseren en zo nog meer mensen af te schrijven.

Wat nodig is, zijn investeringen.

Investeringen in mensen, in collectieve en publieke diensten, in economische en ecologische transformatie. In plaats van besparingen op de kap van de gewone mens.

We moeten onze sociale zekerheid versterken, niet verzwakken!

Wat is er dan nodig in de federale onderhandelingen?

Redelijkheid, vriendinnen en vrienden, dat is wat nu ontbreekt.

Dat is wat ik de onderhandelaars voor een nieuwe federale regering toewens, redelijkheid met het oog op sociale vooruitgang.

De redelijkheid om te gaan voor een degelijk inkomen voor iedereen. Dat betekent : geen ruimte voor gepruts aan de index, die ons inkomen de voorbije jaren zo goed beschermdde. De index is van ons vrienden!

Dat betekent : geen plaats voor verdere loonbevriezing terwijl bedrijven overdreven winsten maken.

Dat betekent dat de loonnormwet eindelijk op de schop gaat.

Vrienden, ik wens de onderhandelaars de redelijkheid om te zorgen dat iedereen kans krijgt op werk en dus op zekerheid.

Dat is iets heel anders dan mensen uit de werkloosheidsverzekering gooien en ze doorschuiven naar het OCMW.

Ik wens de onderhandelaars de redelijkheid om te zorgen dat werk opnieuw evenwichtiger wordt.

Dat is iets anders dan ongebreidelde flexibiliteit vragen met 0-uren contracten of ongelimiteerde overuren.

Dat is iets anders dan het mes zetten in tijdskrediet en landingsbanen. Dat is voorkomen dat werk ziek maakt.

Geef mensen terug meer tijd. Geef elke werknemer, ook in de KMO's, een vijfde week betaalde vakantie!

Ik wens de onderhandelaars ook de redelijkheid om collectieve dienstverlening, publiek én non-profit te versterken.

Want gewone mensen hebben die diensten iedere dag nodig.

Van de vuilniszak die opgehaald wordt, over goed onderwijs en stevige gezondheidszorg, tot de bus en de trein.

Ik wens de onderhandelaars de redelijkheid om te zorgen voor een stevig en toekomstgericht economisch weefsel.

Waar een sterke industrie onlosmakelijk bij hoort.

En nee, loonkost is hier niet het probleem. Bovendien, goedkoper dan China, dat kunnen - en vooral - dat willen we niet.

Wel lokaler en zo ook klimaatneutraler.

Daar worden mens, economie en planeet beter van.

Wie redelijkheid vraagt van een ander, beste vrienden en vriendinnen, die moet zelf ook redelijk zijn.

We staan voor het hoogtepunt van de vergrijzing. Nu al zijn er veel te weinig handen in de zorg en in de klas. Heel misschien kunnen we nieuwe klimaatrampen nog net vermijden. Het water staat aan de lippen, de urgentie is groot.

We mogen niet naïef zijn: om al die uitdagingen het hoofd te bieden is een stevige en doelgerichte overheid nodig. En dat kan alleen maar als elk zijn steentje bijdraagt.

En ik vertel u geen geheim: elkeen in deze zaal draagt meer dan zijn steentje bij. Al jaren lang. En we zullen dat blijven doen.

Maar het is tijd dat anderen dat eindelijk ook gaan doen. Een serieuze vermogensbelasting is niet langer tegen te houden. Het moet gedaan zijn met de belangen van enkelen voorrang te geven op het algemeen belang.

Partijen die zichzelf moedig en doortastend noemen moeten eindelijk doortastende maatregelen nemen om de sterkste schouders de zwaarste lasten te laten dragen.

Dat niet doen, vrienden, dát is onredelijk.

Meneer De Wever, er zijn betere manieren om de begroting te doen kloppen.

Er zijn alternatieven voor uw plannen, meneer De Wever!

Maar het zal niet alleen aan de regeringstafel moeten gebeuren. Sociaal overleg zal ook een belangrijke rol moeten hebben en krijgen. De besprekingen voor de welvaartsenveloppe en het IPA zijn de eerste horde. Wij zullen er in het overleg staan om oplossingen te vinden, dat is ons DNA als ACV. Ik hoop partners te vinden rond de tafel. Maar dan zal ook daar de redelijkheid moeten overheersen en moeten werknemers het nodige respect krijgen! En laat ons eerlijk zijn, vrienden, de regering moet van onzen hof blijven!

Beste vrienden en vriendinnen,

We weten wat we als ACV willen. We kennen ook de dwaze en asociale ideeën die sommige partijen er op nahouden. Alle onderhandelende partijen redelijkheid toewensen, zal niet volstaan. We zullen ze het ook duidelijk moeten maken. We zullen niet toestaan dat onze sociale zekerheid wordt afgebroken wanneer we

haar 80 jarige bestaan vieren! We laten werknemersrechten niet terug in de tijd katapulteren!

We laten ons niet de Arizona-woestijn indrijven!

Daarom moet elke werknemer weten wat hem of haar te wachten staat als toch het pad van sociale afbraak wordt gekozen.

Daarom lanceren we hier, vandaag, met jullie allemaal, onze Arizona-campagne.

Om alle werknemers duidelijk te maken wat hun te wachten staat als er niet wordt bijgestuurd. Wij vrienden hier allemaal, wij gaan de komende weken met wel 300.000 Arizona kranten samen de boer op. Van collega naar collega! Van deur tot deur!

Om te voorkomen dat we met de Arizona-onderhandelaars eindigen in een asociale woestijn waarin enkel stekelige cactussen overleven, en hongerige aasgieren rondcirkelen.

We moeten duidelijk maken dat het anders kan en anders moet.

En beste vrienden en vriendinnen,

Wanneer we vaststellen dat we roepen in de woestijn en niet gehoord worden, zullen we verder moeten gaan, zullen we tot actie moeten overgaan.

Als ACV, maar ook met alle vakbonden in één werknemersfront.

Want we moeten kost wat kost vermijden dat onze samenleving door een grote kloof in twee gespleten wordt.

De Grand Canyon, vrienden, die hoeven we hier niet, die Grand Canyon, vrienden, laat die maar in Arizona!

David Vanbellinghen, ACV Pers- en informatiedienst

0477 37 88 17

David.Vanbellinghen@acv-csc.be

www.hetacv.be